

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فصل نهم

آزادسازی مناطق اشغالی ایران

- تغییر در فرماندهی عالی جنگ
- کلیاتی از عملیات های ثامن الائمه ، طریق القدس ، فتح المبین و بیت المقدس
- دلایل پیروزی نیروهای مسلح

مهمترین عوامل پیروزی در این مقطع

۱. عزل از فرماندهی کل قوا و فرار مفتضحانه بنی صدر از کشور به همراه سرکرده منافقین خلق
۲. وحدت و انسجام در بین سپاه و ارتش ج.ا.ا.
۳. اجرای عملیات‌های مشترک ارتش و سپاه به منظور آزادسازی مناطق اشغالی

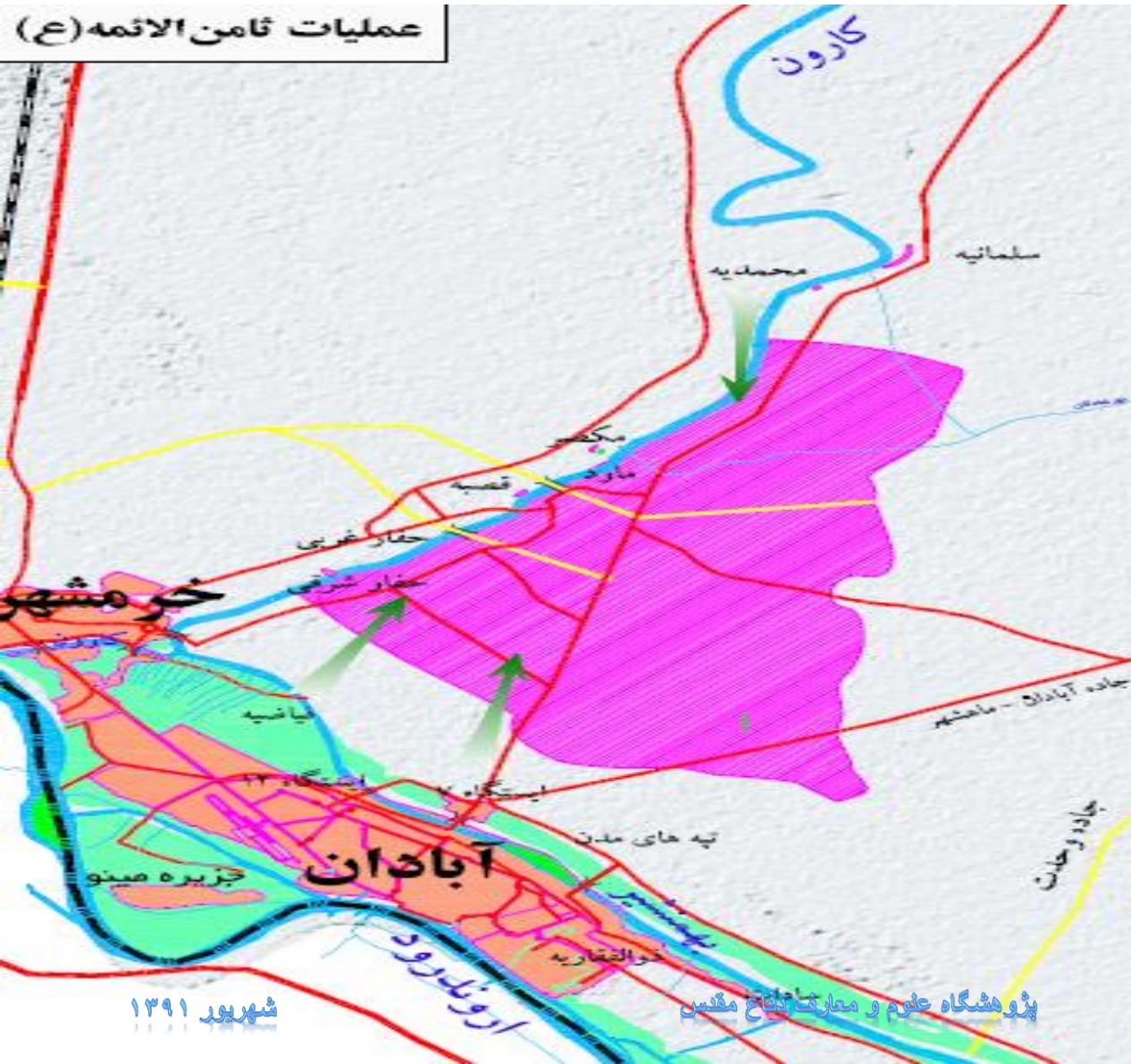
برکناری و فرار بنی صدر از فرماندهی کل قوا

عملیات ثامن الائمه

- تاریخ: ۵ مهر ۱۳۶۰
- منطقه: جبهه جنوبی – شمال آبادان
- رمز: نصر من الله و فتح قريب
- هدف: شکستن حصر آبادان، آزاد سازی جاده های آبادان – اهواز و آبادان – ماهشهر و منطقه اشغالی در شرق کارون
- نتیجه:
 - این اولین عملیات گسترده و مشترک ارتش و سپاه بود که شهر آبادان پس از ۳۴۹ روز محاصره آزاد شد.
 - به غنیمت گرفتن تعداد زیادی از تجهیزات و سلاح های دشمن که از این غنایم سازمان و ساختار سپاه توسعه پیدا کرد.

عملیات ثامن الائمه و شکستن محاصره آبادان

راهنمای نقشه ها	
مرز کشور	
مرز استان	
مرز شهرستان	
بزرگراه	
جاده آسفalte	
جاده شنی	
راه آهن	
رودخانه و نهر	
کانال	
خاکریز	
دریا و دریاچه	
مناطق مسکونی	
جنگل و نخلستان	
هور	
مسجد و اماکن مذهبی	
یادمان	
ایستگاه راه آهن	
محور عملیات (مرحله اول)	
محور عملیات (مرحله دوم)	
محور اجرا نشده	

عملیات طریق القدس

- تاریخ: ۸ آذر ۱۳۶۰
 - منطقه: این پی جبهه جنوبی (منطقه عمومی بستان)
 - رمز: یا حسین (ع)
 - هدف: آزادسازی بستان و ۵۰ روستای منطقه و رسیدن به مرز در منطقه چرابه
 - نتیجه:
- اجرای عملیات در زمین‌های رملی
- در این عملیات با غافلگیری دشمن، شهر بستان پس از ۴۲۷ روز اشغال، آزاد گردید.
- امام خمینی (ره) طی پیامی ضمن تشکر از رزمندگان اسلام روزی را فتح الفتوح نامیدند.

عملیات طریق القدس و آزادی بستان

عملیات طریق القدس

راهنمای نقشه‌ها

مرز کشور

مرز استان

مرز شهرستان

بزرگراه

جاده آسفalte

جاده شنی

راه آهن

رودخانه و نهر

کانال

خاکریز

دریا و دریاچه

مناطق مسکونی

جنگل و نخلستان

هور

مسجد و اماکن مذهبی

یادمان

ایستگاه راه آهن

محور عملیات (مرحله اول)

محور عملیات (مرحله دوم)

محور اجرا نشده

شهریور ۱۳۹۱

عملیات فتح المبین

• تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۱۰ تا ۱۳۶۱/۱/۲۵

• منطقه: غرب دزفول و شوش – منطقه غربی رودخانه کرخه

• رمز: یا زهرا (س)

• هدف:

• آزادسازی منطقه وسیع غرب و دزفول و جاده دزفول – دهلران و خارج کردن شهرهای اندیمشک، شوش، دزفول و جاده اندیمشک – اهواز از زیر آتش دوربرد دشمن.

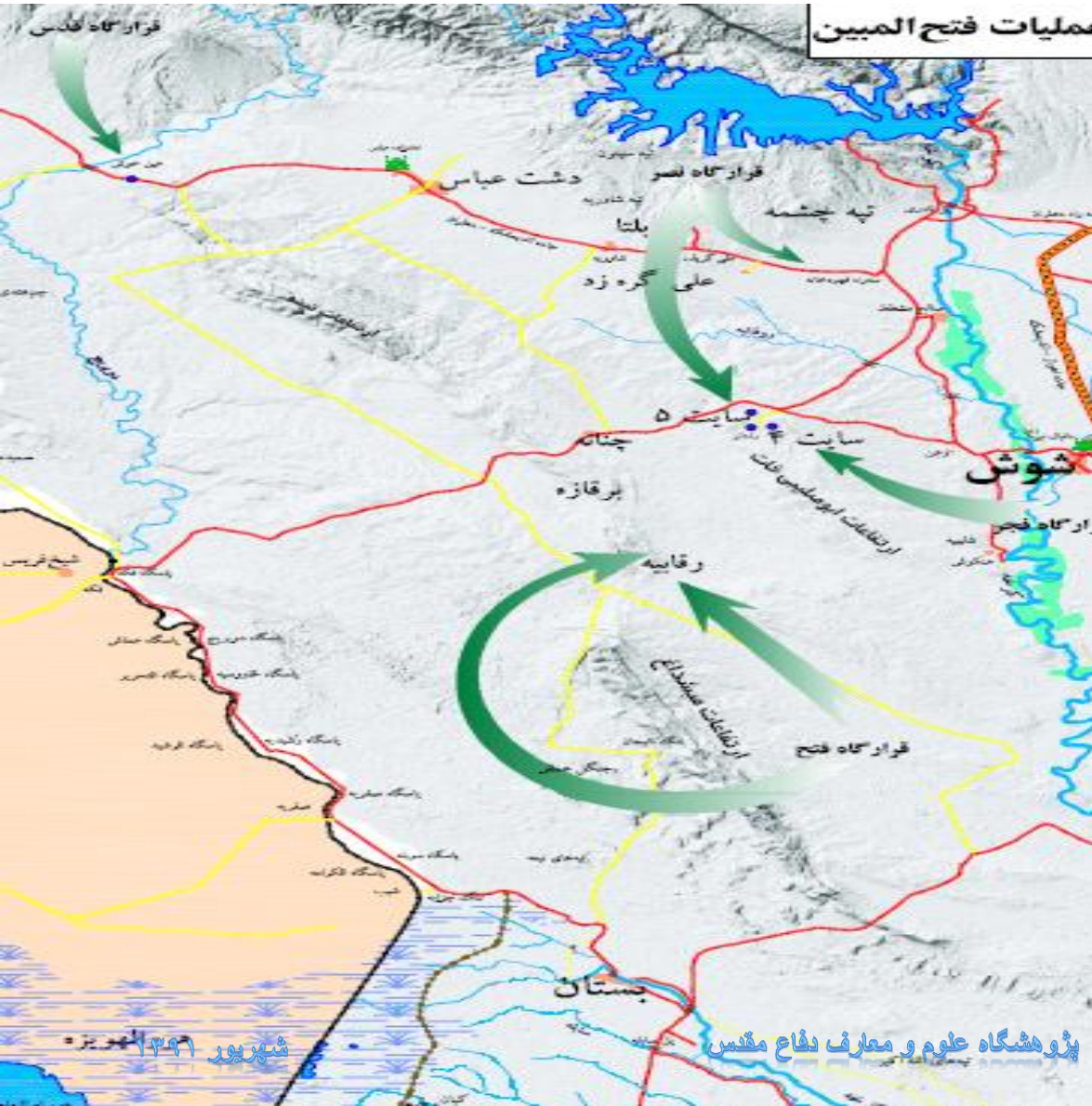
• نتیجه:

– دستیابی به چاه های نفت ابوغریب در ارتفاعات تینه، خارج کردن شهر ها و پایگاه چهارم هوایی دزفول از زیر آتش دشمن، کشته یا مجروح شدن ۱۰۰۰۰ تن و اسارت حدود ۱۷۰۰۰ تن از افراد دشمن، انهدام ۴ لشکر، ۳۶۱ تانک و نفربر، ۱۱ هواپیما، ۳ بالگرد، ۳۰۰ خودرو، ۵۰ توپ و ۳۰ دستگاه مهندسی، به غنیمت گرفتن ۳۲۰ تانک و نفربر، ۵۰۰ خودرو، ۱۶۵ توپ و ۵۰ دستگاه مهندسی از تجهیزات دشمن.

– امام خمینی (ره) در این عملیات طی پیامی به رزمندگان فرمودند که: اینجانب از دور دست و بازوی

۹ قدرتمند شما را که دست خداوند بر بالای آن است، می بوسم و بر این بوسه افتخار می کنم. ۱۳۹۱

عملیات گسترده فتح المبین

راهنمای نقشه‌ها	
مرز کشور	
مرز استان	
مرز شهرستان	
بزرگراه	
جاده آسفalte	
جاده شنی	
راه آهن	
رودخانه و نهر	
کانال	
خاکریز	
دریا و دریاچه	
مناطق مسکونی	
جنگل و نخلستان	
هور	
مسجد و اماکن مذهبی	
یادمان	
ایستگاه راه آهن	
محور عملیات (مرحله اول)	
محور عملیات (مرحله دوم)	
محور اجرا نشده	

عملیات الی بیت المقدس

- **تاریخ عملیات:** ۱۳۶۱/۲/۱۰ تا ۱۳۶۱/۳/۳

- **منطقه عملیاتی:** غرب کارون، جنوب غربی اهواز و شمال خرمشهر

- **رمز عملیات:** یا علی بن ابی طالب (ع)

- **هدف:**

– آزادسازی شهرهای خرمشهر و هویزه و جاده اهواز – خرمشهر، خارج ساختن شهرهای اهواز، حمیدیه ، سوسنگرد ، منطقه جفیر ، حسینیّه و نیز جاده اهواز – آبادان از برد توپخانه دشمن و تامین مرزهای بین المللی

- **نتایج:**

- آزادسازی شهرهای خرمشهر و هویزه ، پادگان حمید و تامین کلیه هدف ها از جمله آزادسازی ۵۴۰۰ کیلومتر مربع از خاک ایران ، کشته یا مجروح شدن ۱۶۰۰۰ تن و اسارت ۱۹۰۰۰ تن از افراد دشمن، انهدام ۱۵۰ تانک و نفربر، ۲۰ هواپیما، ۲ فروند بالگرد، ۳۰ توپ و انهدام بیش از ۴۰۰ دستگاه تانک و نفربر.

عملیات الی بیت المقدس

راهنمای نقشه‌ها

مرز کشور

مرز استان

مرز شهرستان

بزرگراه

جاده آسفalte

جاده شنی

راه آهن

رودخانه و نهر

کانال

خاکریز

دریا و دریاچه

مناطق مسکونی

جنگل و نخلستان

هور

مسجد و اماکن مذهبی

یادمان

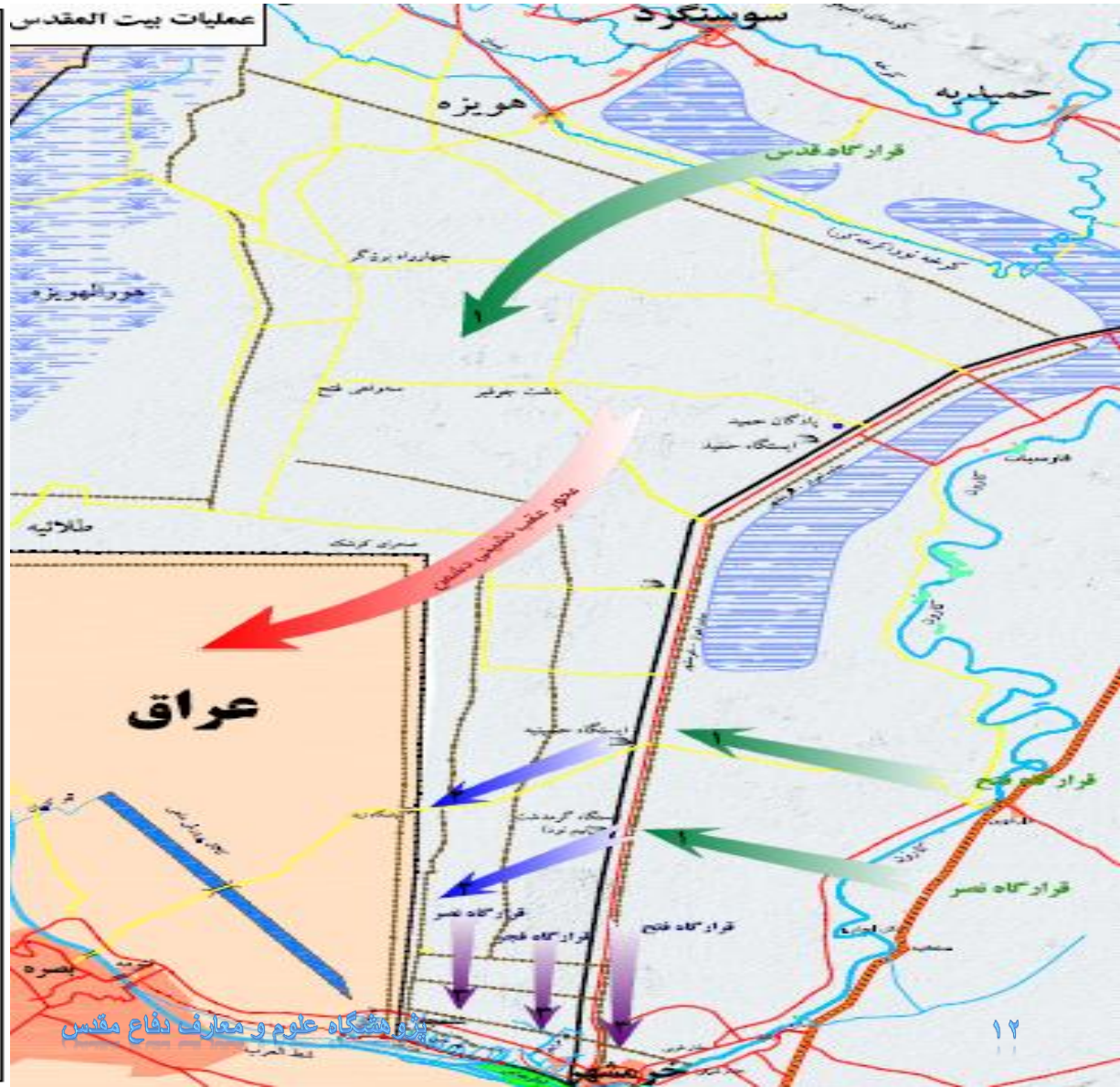
ایستگاه راه آهن

محور عملیات (مرحله اول)

محور عملیات (مرحله دوم)

محور اجرا نشده
شهریور ۱۳۹۱

عملیات بیت المقدس

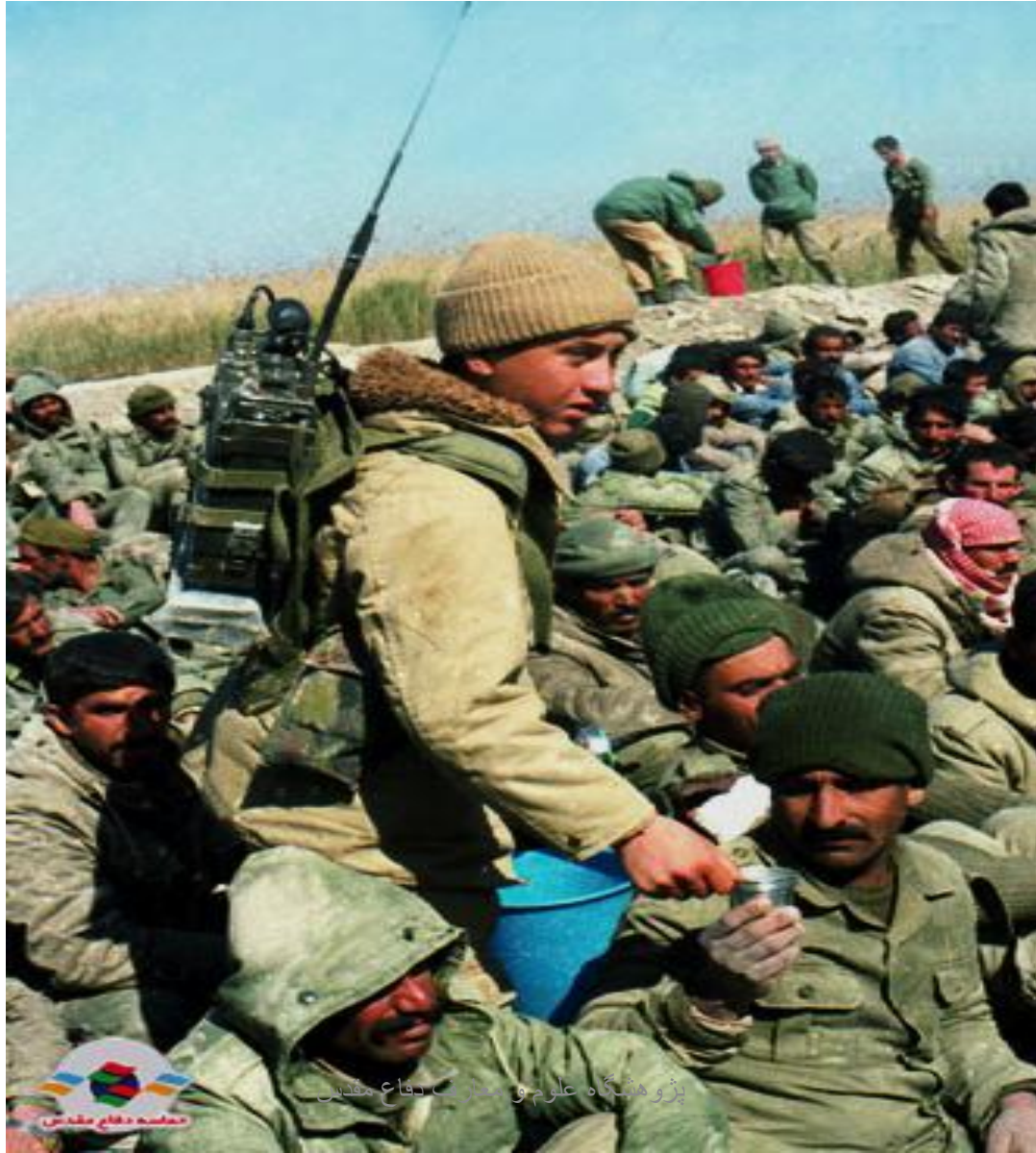
بخشی از پدافند شهر خرمشهر توسط ارتش بعث عراق

تصویری از اسرای عراقی در عملیات بیت المقدس

تصویری از اسرای عراقی در عملیات بیت المقدس

تصویری از اسرای عراقی در عملیات بیت المقدس

به خرمشهر خوش

آمدید

جمعیت ۳۶ مستیون نقر

خرمشهر

خرمشهر

شادی رزمندگان پس از آزادسازی خرمشهر

دلایل پیروزی نیروهای مسلح در این مقطع

- رهبری حکیمانه حضرت امام خمینی (ره)
- برنامه ریزی و طرح ریزی صحیح عملیات
- فرماندهی فهیم و مقتدر
- ایمان و انگیزه رزمندگان اسلام
- ابتکار عمل و نوآوری
- وحدت و انسجام در بین نیروهای مسلح
- پشتیبانی مسئولین از جنگ
- شناسائی و کسب اطلاعات دقیق از دشمن
- ...

پایان فصل ۹

تهیه و تنظیم:
پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس
www.dsrc.ir